

Smart Grid

**Intelligens
Energiarendszerek**

**DSM a nagyvilágban
2008**

Budapest, 2008. november 25-én

Tartalom

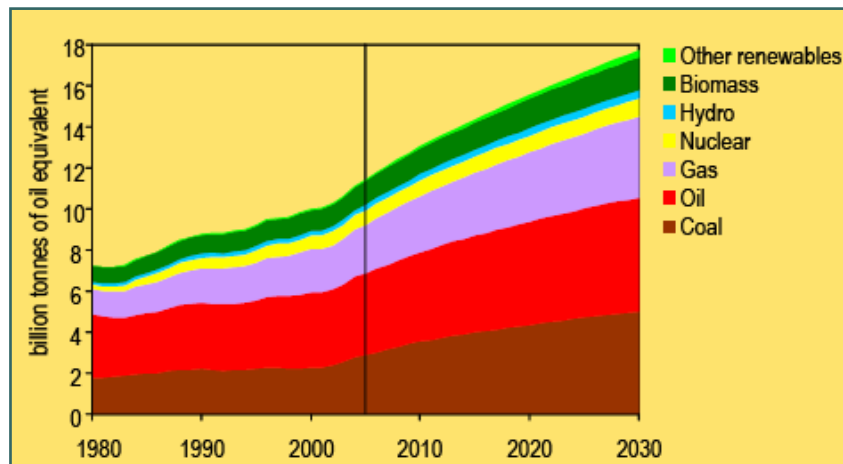

- Bevezető gondolatok
- 1) Smart Grid és DSM
  - ▶ Energiahatékonyság
  - ▶ Elosztott termelés
  - ▶ Árösztönzés
- 2) Tervek, kísérletek, projektek
  - IEA
  - USA
  - EU
- 3) Válságos jövő?

Mi történt tavaly óta

Még nagyobb energiaéhség
(kis völgyidőszakkal)

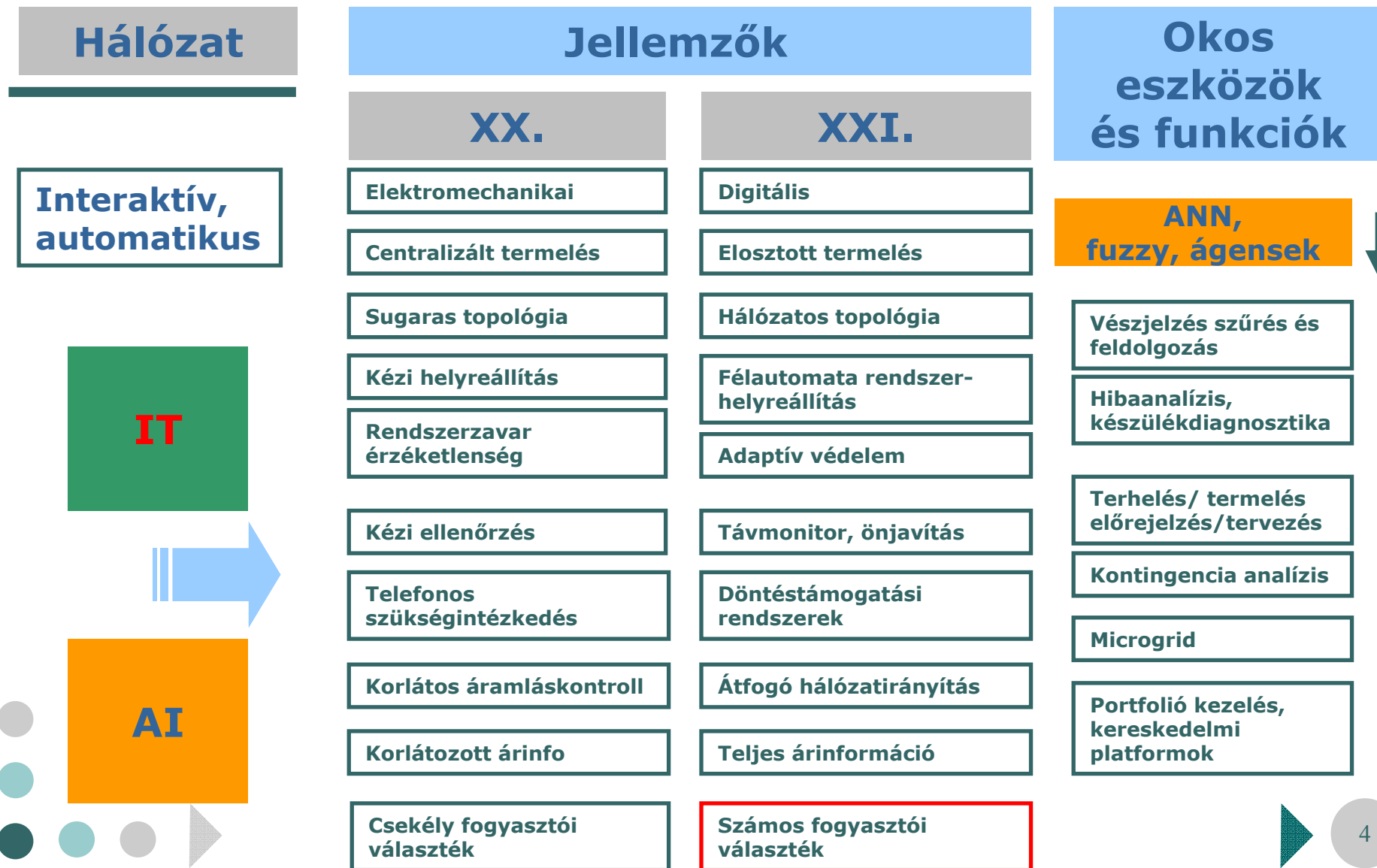

Forrás: IEA WEO 2008

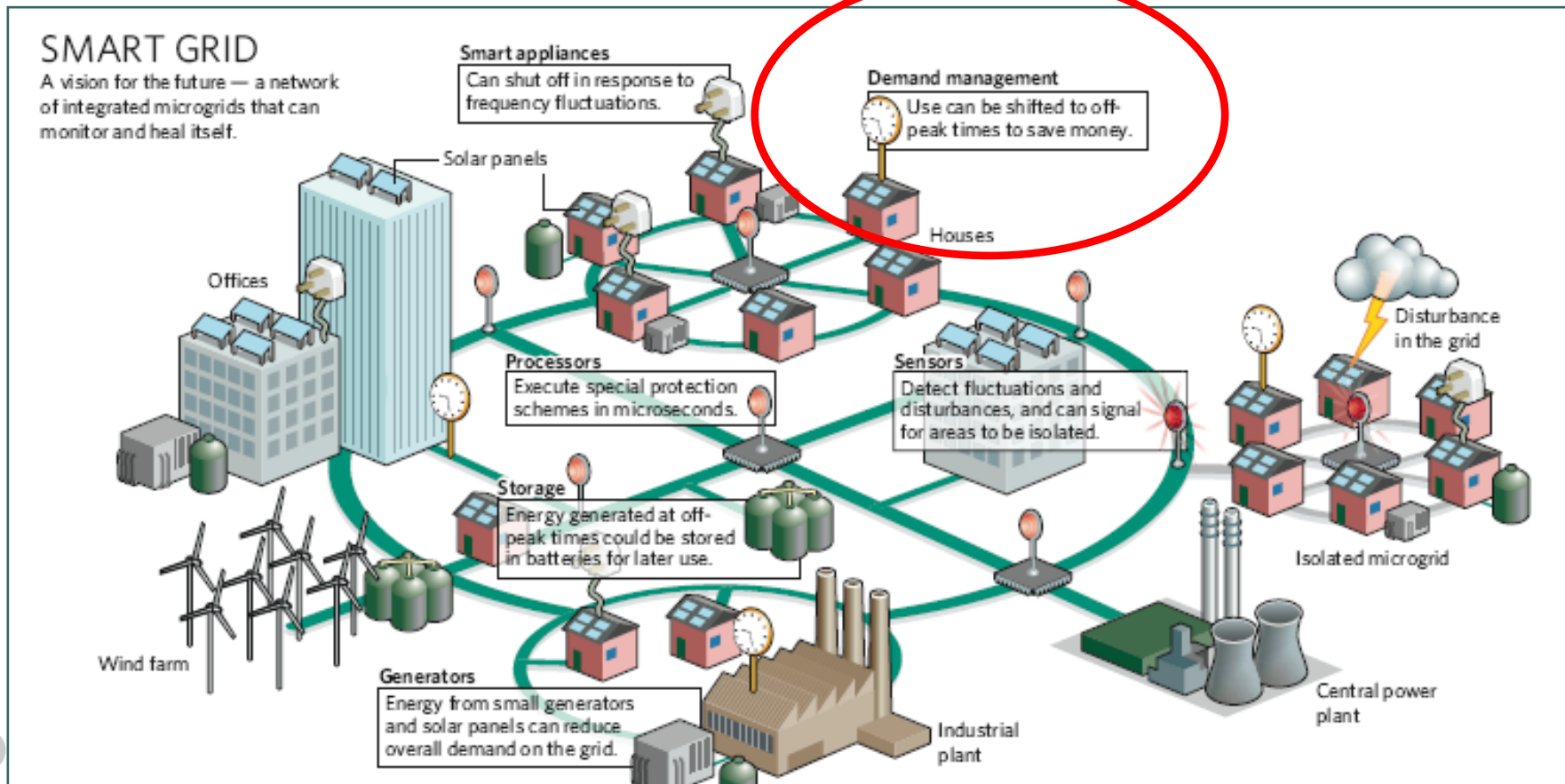
Fő tendenciák - késésben

- **Piacosodás - dereguláció**
  - liberalizálás, demonopolizálás, privatizálás
  - vertikálisan integrált, centralizált közüzemi szisztéma >> versenypiac

- **IT széleskörű alkalmazása**
  - információs forradalom vívmányai
  - intelligens alkalmazások (irányítás, szabályozás, automatizálás)

Hálózat korszerűsítése

DSM

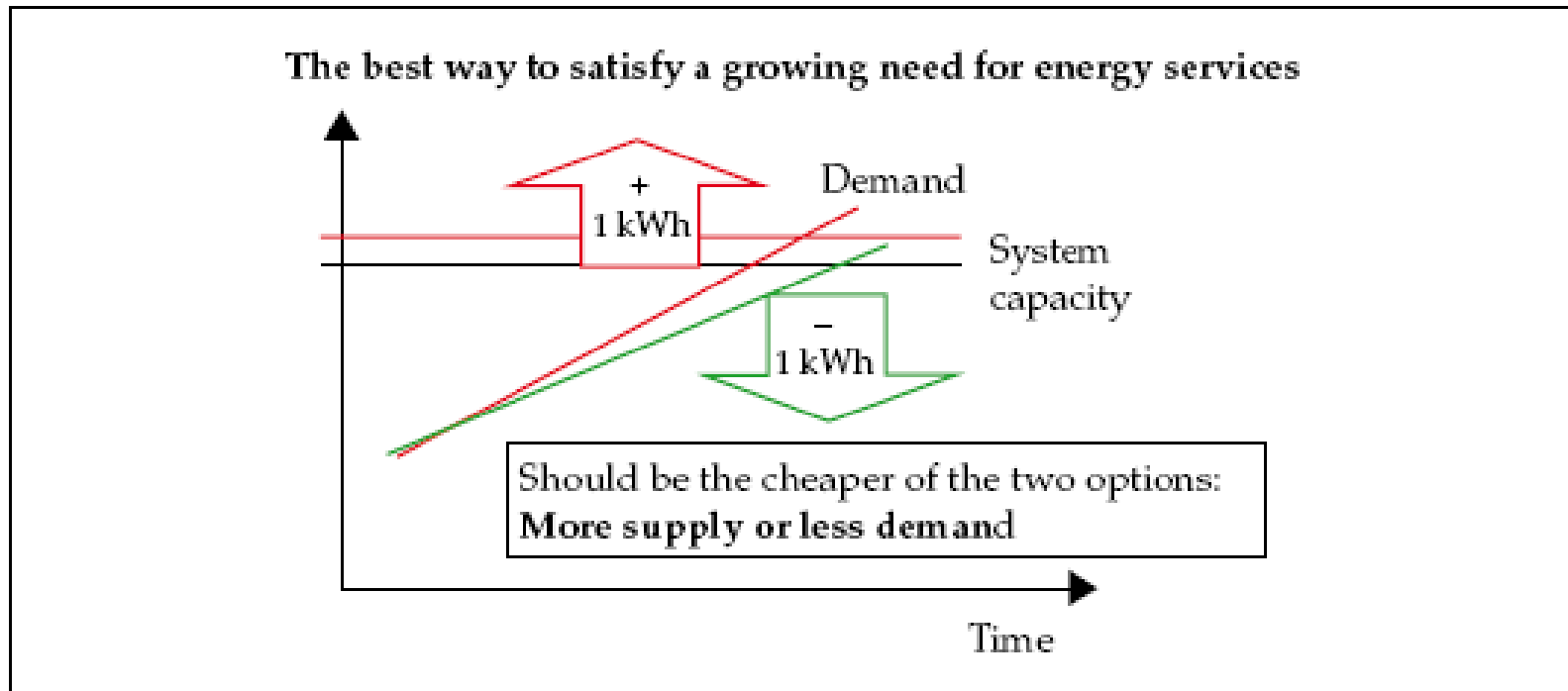

DSM definíció (IEA)

A rendszer terhelését megváltoztató akciók, intézkedések széles köre, ideértve az alábbiakat:

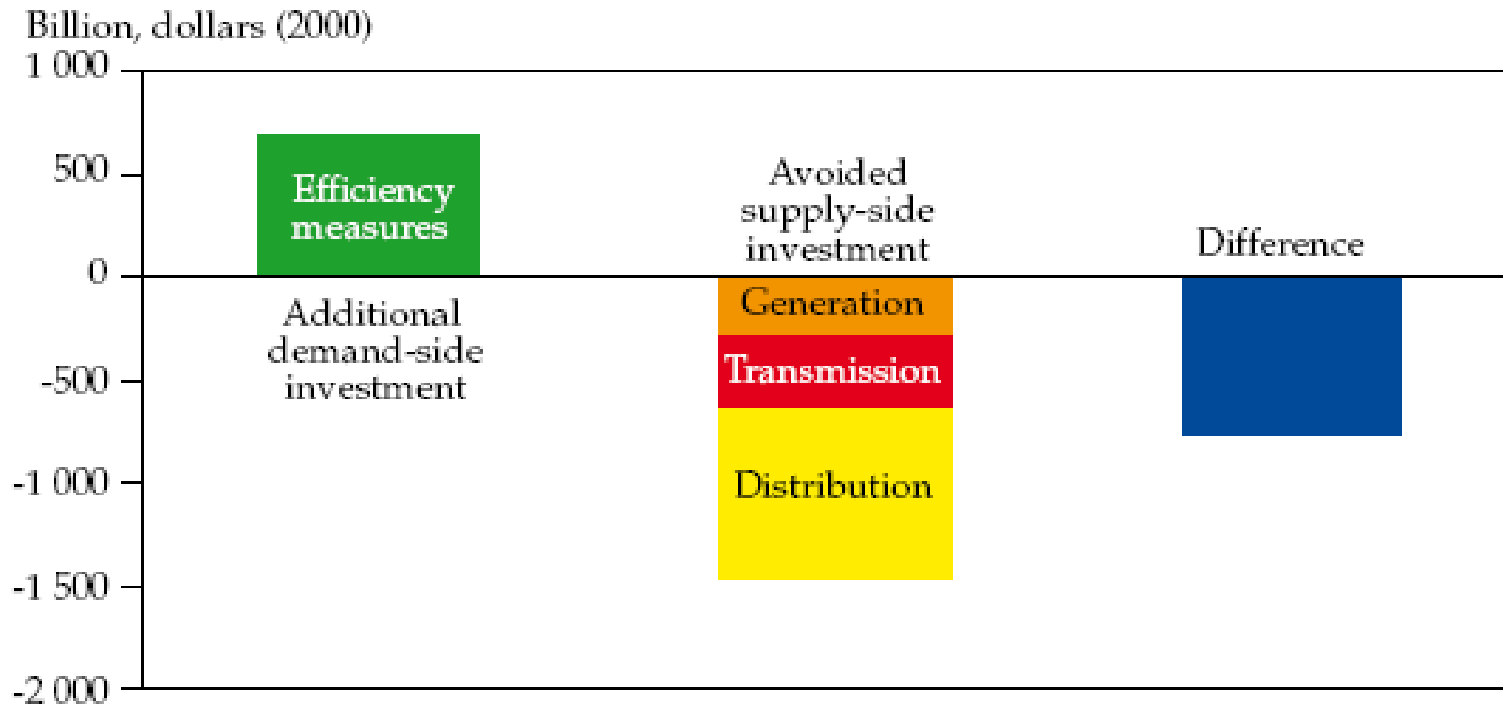
- Fogasztóoldali energiahatékonysági intézkedések, φ korrekció
- Igény szerinti terheléscsökkentés, megszakíthatóság
- Tüzelőanyag-váltás
- Elosztott termelés
- Árösztönzés (zónaidők, terhelésfüggő tarifa)

IEA

**A vevő nem energiát akar (végső felhasználás),
hanem szolgáltatásokat (hasznos energia)**

IEA

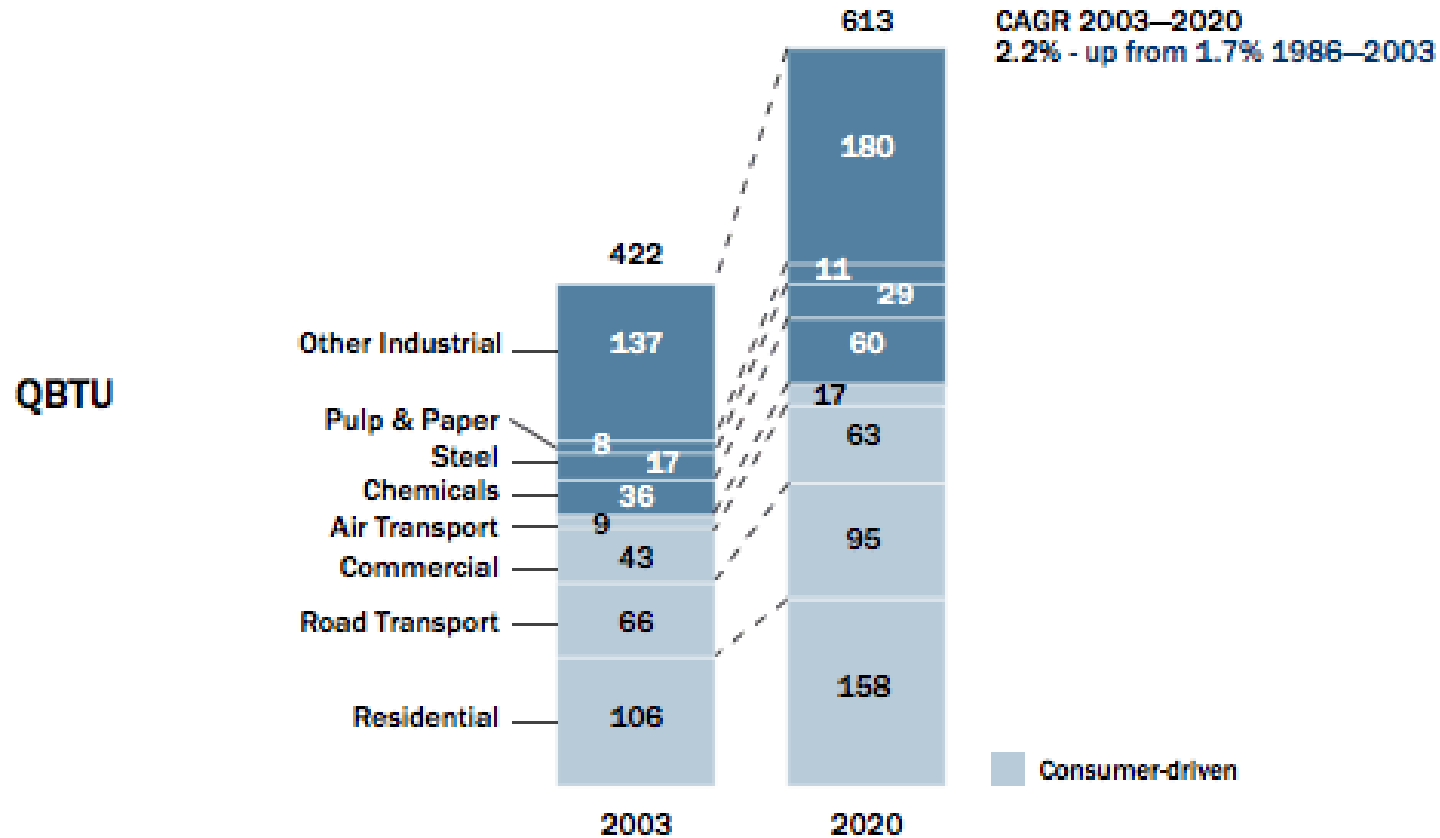

IEA 2004: USD 1 billió megtakarítás 10 billióból 2005-2030 között

McKinsey tanulmány 2008

WITHOUT ACTION, ENERGY DEMAND WILL GROW 2.2 PERCENT ANNUALLY TO 2020 – SIGNIFICANTLY FASTER THAN THE 1.7 PERCENT GROWTH RATE OBSERVED SINCE 1986

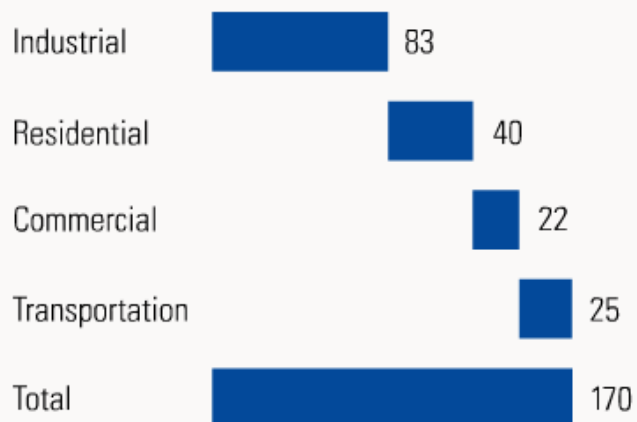

Note: Transformation losses (power generation and refining) allocated to end-use segments.
Source: MGI Global Energy Demand Model

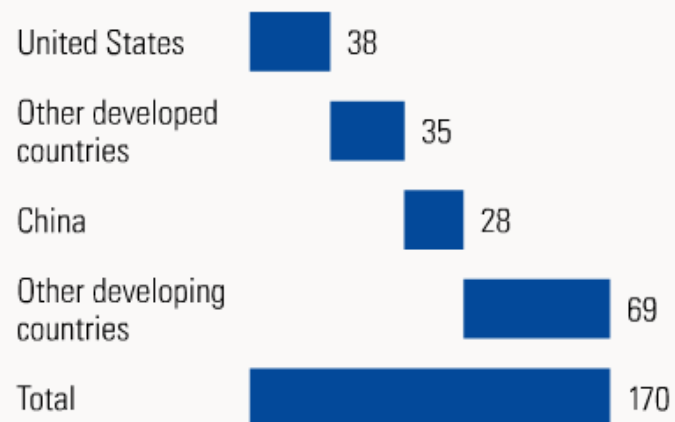
Befektetés az energiahatékonyságba

Capital requirements for capturing global energy productivity opportunity,¹ \$ billion per year

By sector

By region

¹Our approach estimates the 2020 energy savings available, beyond base-case productivity improvement, using existing technologies with an internal rate of return (IRR) of 10% or more. Next we assess the incremental capital, beyond base-case investment, required between 2008 and 2020 to capture this potential and then annualize the cumulative investment.

Source: McKinsey Global Institute analysis

MGI: évi 170 milliárd USD beruházás megfelezné az igénynövekedést

Intézkedések (IEA DSM Programme)

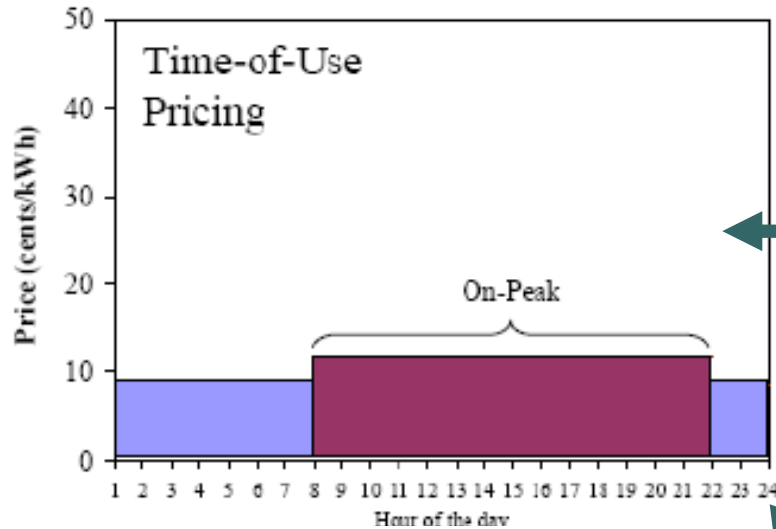
Szemlélet	Típus	Példa	
<div style="background-color: orange; color: green; padding: 20px; text-align: center; font-weight: bold; font-size: 24px;">Jogi</div>	Szabványok	Minimum Energy Performance (MEPS)	
	Megegyezőes akciók	Önkéntes megállapodások	
	Delegált akciók	Szereplők szerint	Önkormányzatok
		Eszközök szerint	Bizonyítványok
	Árérzékeny fogyasztás		Árrugalmas terhelés
<div style="background-color: green; color: orange; padding: 20px; text-align: center; font-weight: bold; font-size: 24px;">Piaci</div>	Nem árérzékeny fogyasztók	ESCO, címkézés	
	Energiahatékonyság forgalomképessé tétele		

DSM – üzleti érdekeltség

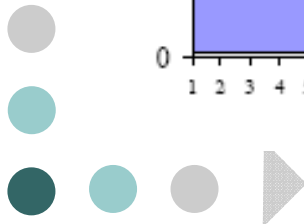
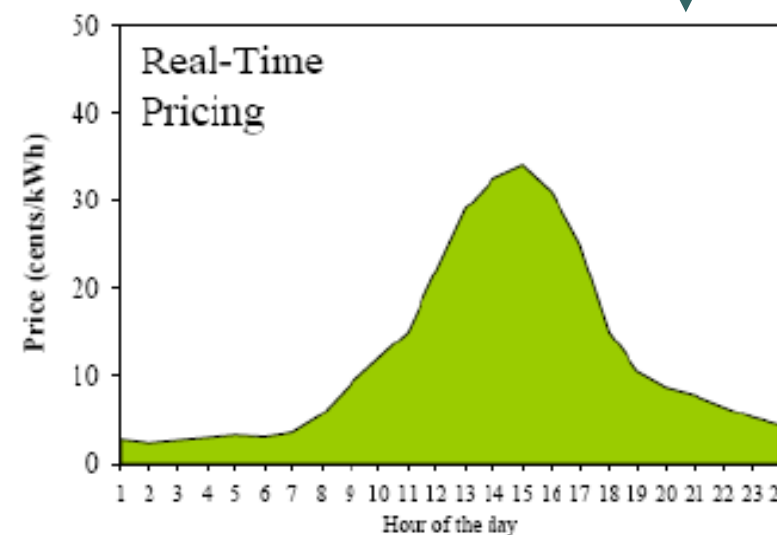
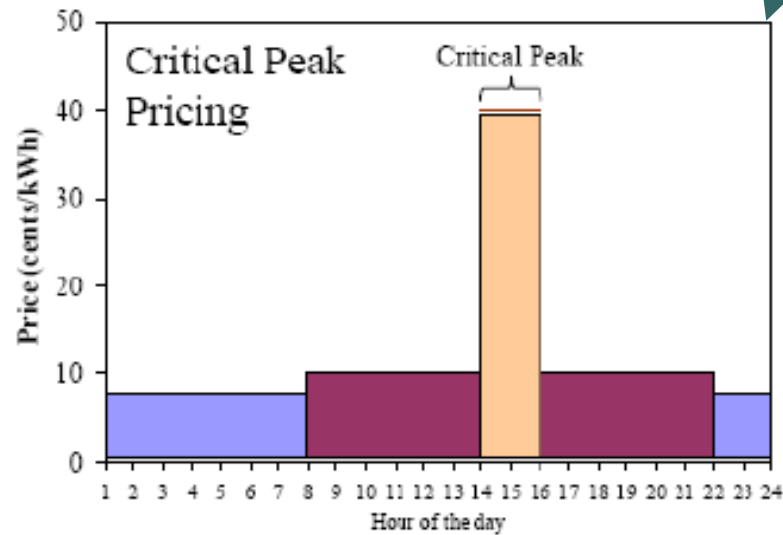
Szereplő	Csúcsterhelés	Terhelés szintje
Termelő	NEM (határkölség miatt)	NEM (árbevétel-kiesés)
RI	IGEN (ha a fenyeget az üzemzavar)	Lehetséges, bizonyos regionális szituációkban
Hálózat-üzemeltető	IGEN (ha torlódást segít elkerülni)	Lehetséges, bizonyos regionális szituációkban
Szolgáltató	IGEN (ha előnyös az aggregált terhelésére)	IGEN (főleg marketing eszköz)

Time-of-Use

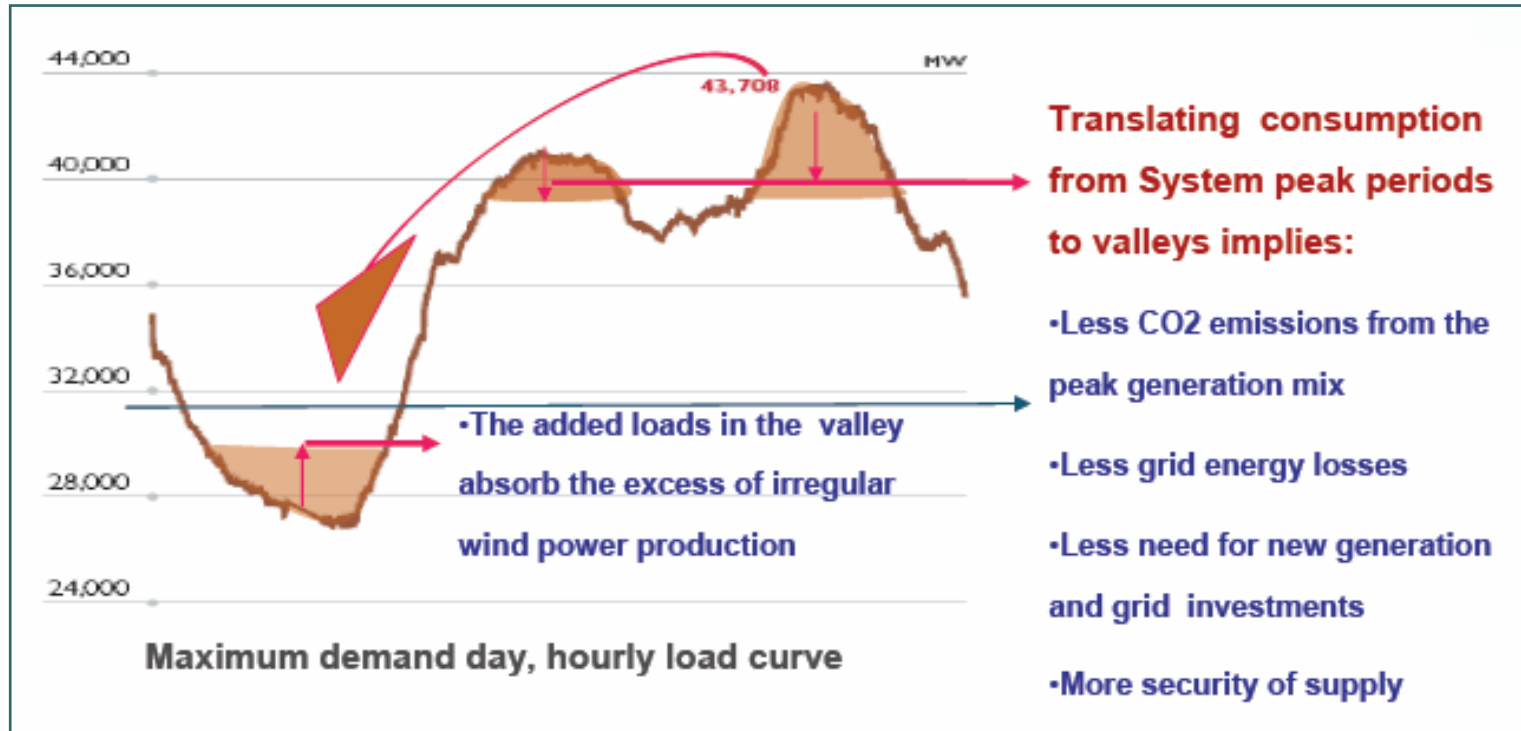

IEA DSM Worldwide Survey XV.:

- Zónaidős tarifa
- Csúcsidőszaki árazás
- Valós idejű árazás

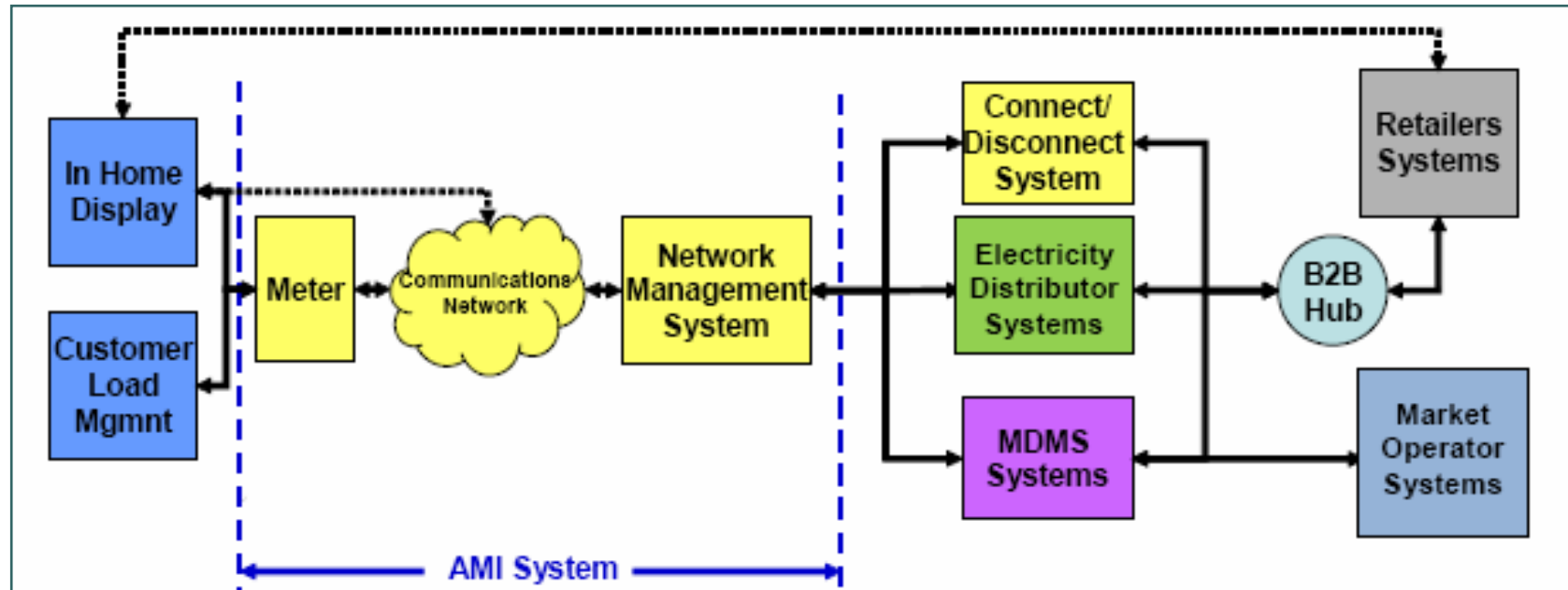

Red Eléctrica de España

Spanyolországban egyre érdekesebb feladat a terhelés kiegyenlítése

Advanced Metering Infrastructure

AMI – fogyasztás (és más paraméterek mérése min. órai alapon + adatgyűjtés és továbbítás + adatkezelés (FERC definíció)

SenterNovem

Kérdés

Válasz

A vevőt érdekli a Smart Metering?

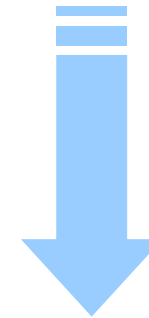
NEM

A vevőt érdekli az energiatakarékosság?

TALÁN

A vevőt érdekli a villanyszámla csökkentése?

IGEN

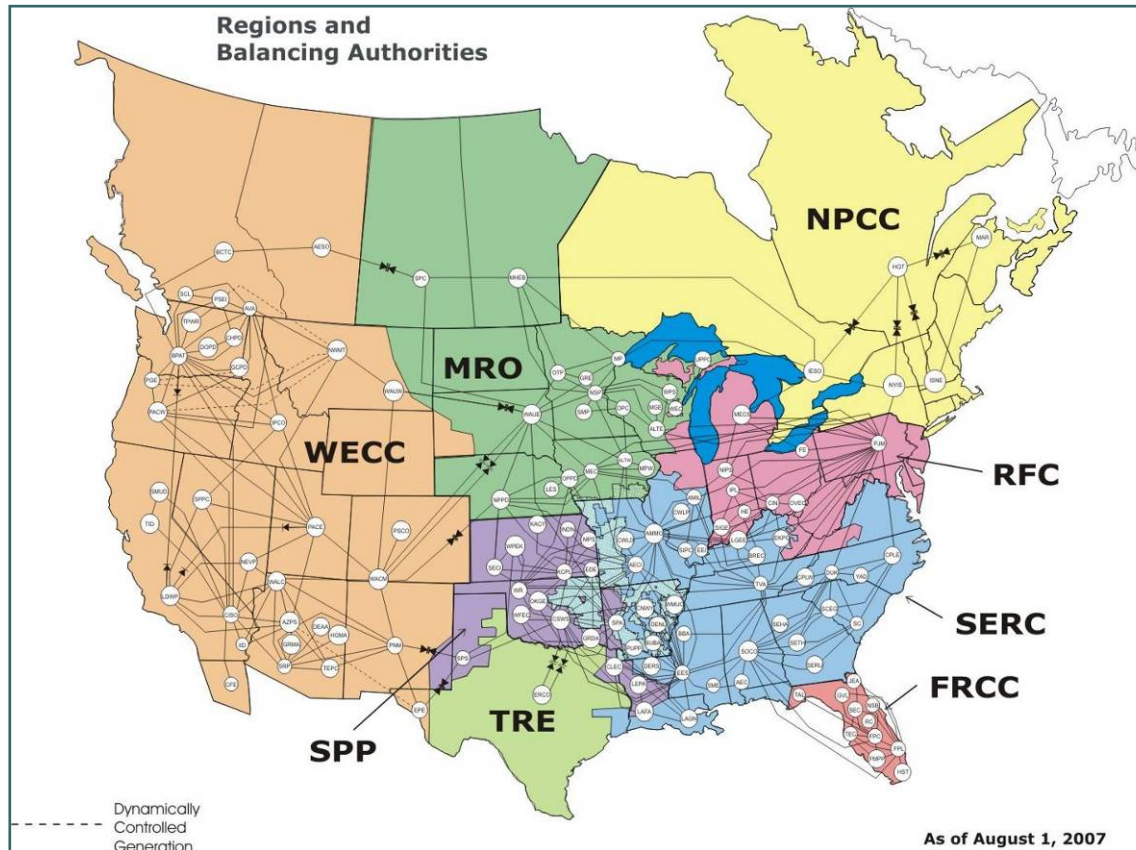

Hollandia 2009-2014 között minden fogyasztót Smart Meter-el lát el > European Smart Metering Alliance

(2006/32 EK irányelv)

USA

- 1 billió USD az áramszektor eszközértéke, ennek $\approx 30\%$ -a hálózat
- 700 ezer mérföld HV átviteli vezeték (160 milliárd USD) 200 tulajdonosnál
- 5 millió mérföld MV elosztóhálózat (140 milliárd USD) 3 200 tulajdonosnál

- Infrastruktúra 60%-a élettartama végén jár, 25% túl van a tervezett élettartamon

Forrás: FERC, Black & Veatch

USA stimulusok és ígéretetek

- **Eddig is számos államban változatos DSM programok**
- **Smart Metering projekt > 30 államban**
- **Demand Response and Smart Grid Coalition (IBM, Google)**
- **EISA 2007: NIST a Smart Grid fejlesztés letéteményese, amortizáció 20 év » 10 év**
- **Obama-Biden: New Energy for America**

Smart Grid hajtóerők USA és EU

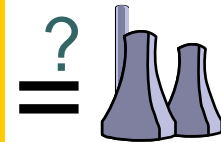
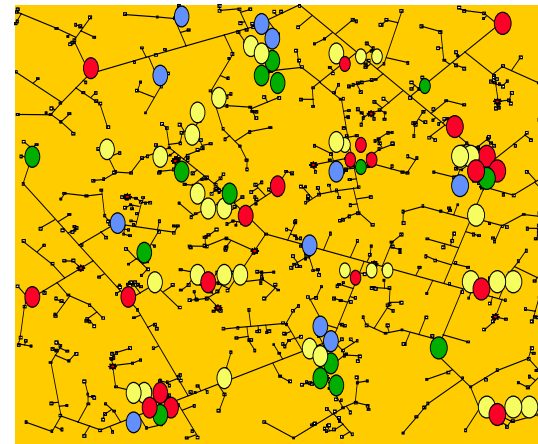
„Bit for Iron”

- Sürgőssé váló halasztott beruházások
- Szabályozói változások
- Tőkeigényes fejlesztéseket kiváltó olcsó IT megoldások

CO₂

- Megújuló források és CHP rendszerbe illesztése
- Piaci kihívások (árak)

50-100 milliárd USD megtakarítás
20 év alatt (PNNL)

Irányok, programok

- **NETL Modern Grid – 2008-ban 19+30 millió USD**
- **IntelliGrid**
- **Smart Metering**
- **DRSG**

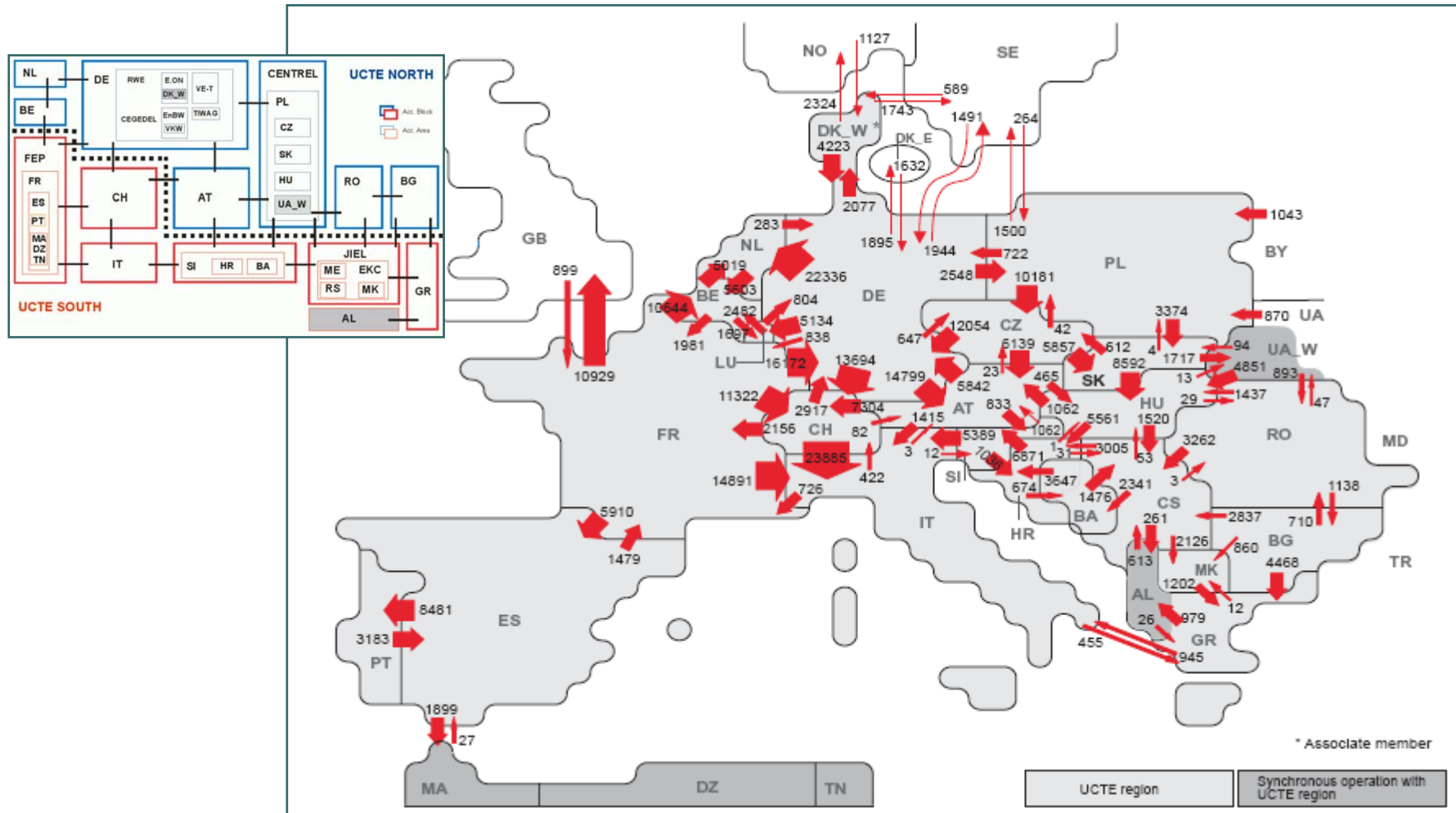

- **Microgrids 4,5 millió EUR + More Microgrids 8 millió EUR**
- **FENIX 14,7 millió EUR (LVPP Iberdrola+EdF) 14,7 millió EUR**
- **FP7 Smart Metering (+vállalatok)**
- **European SmartGrids**
- **IEA ENARD (Networks Analysis R&D)**

Szektor árbevételének 1‰-e K+F

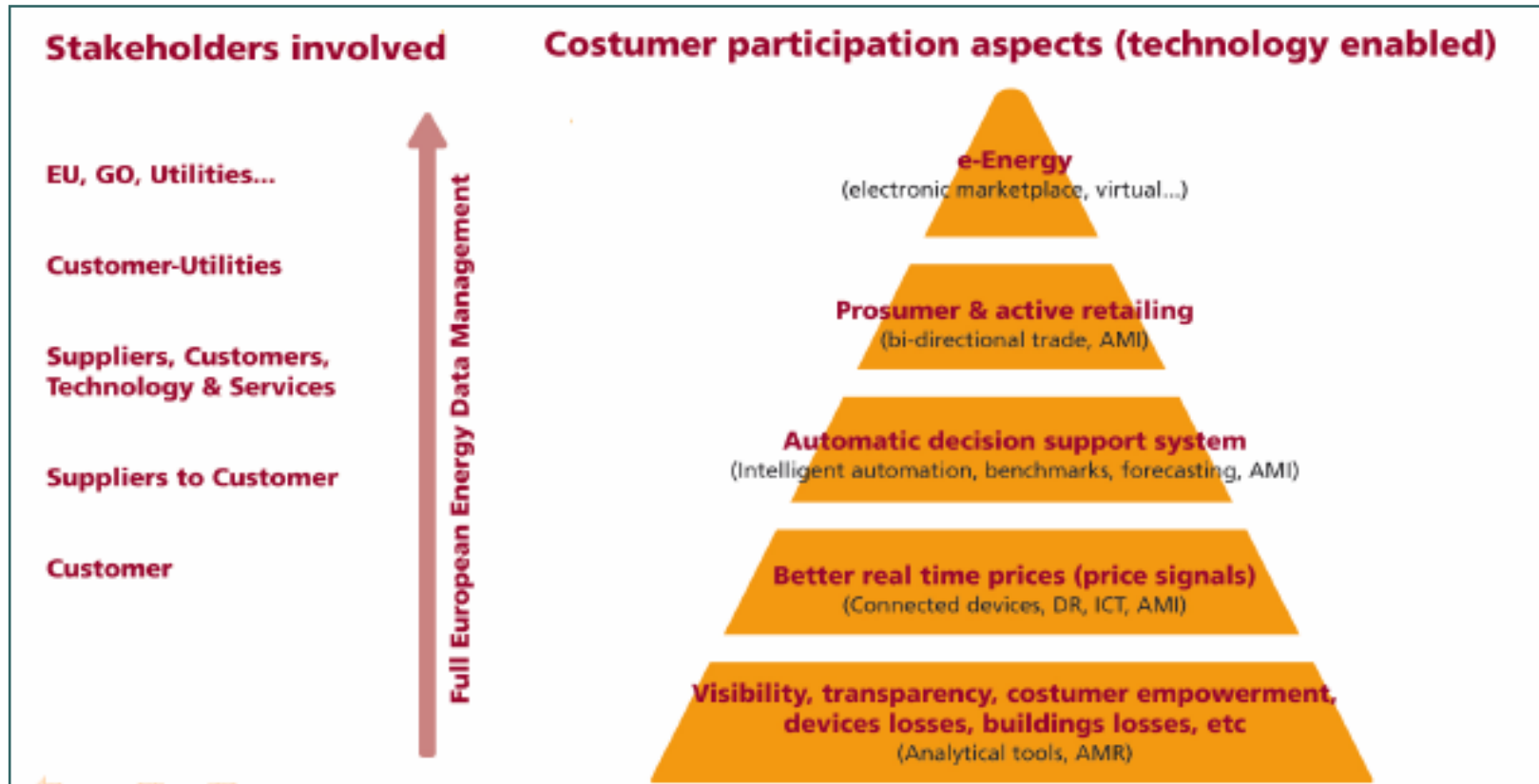
Szektor árbevételének 1%-a K+F

UCTE

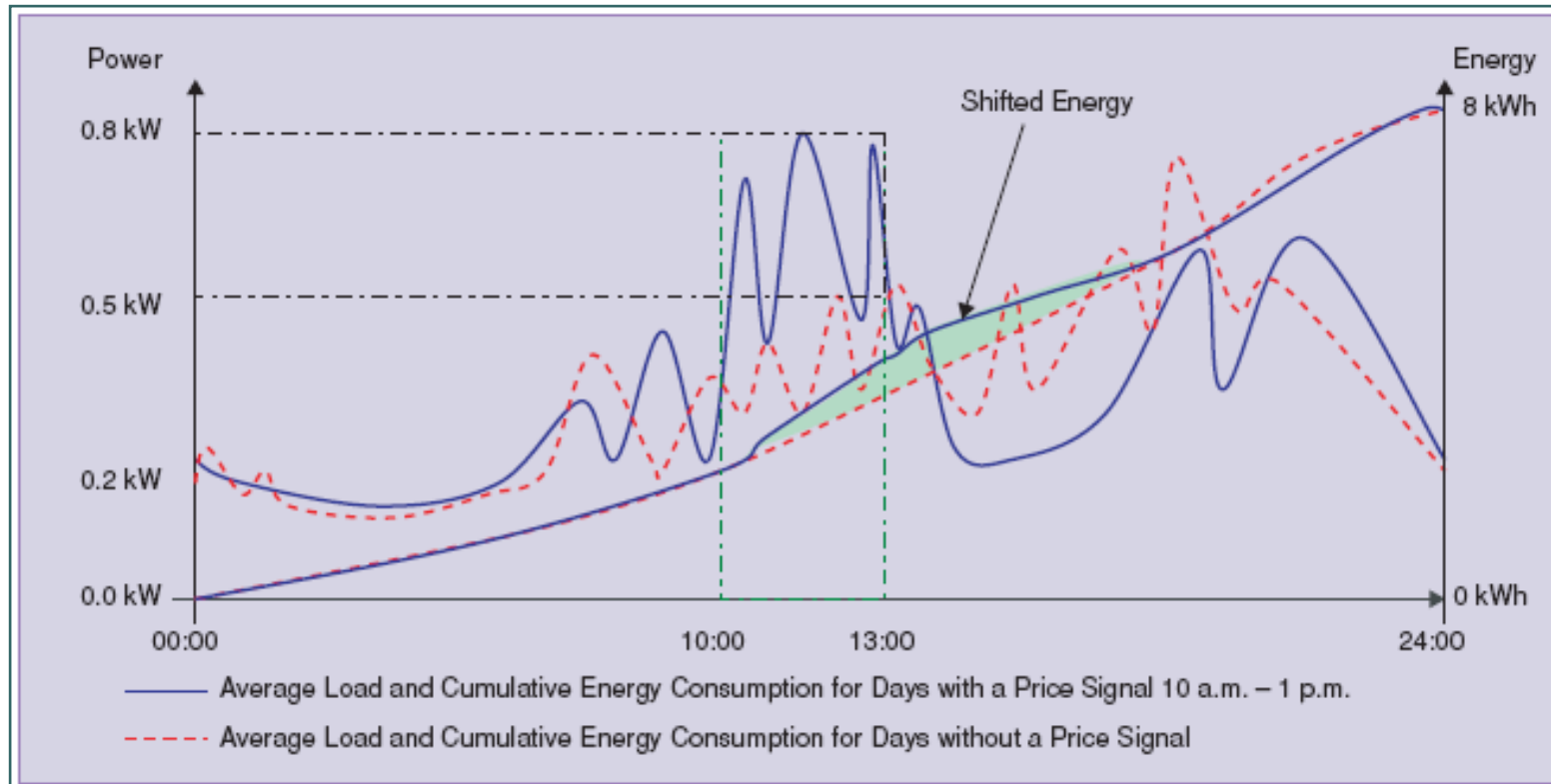
Forrás: UCTE 2007

EU - Smart Grids

EU Energy Technology Platform, SmartGrids Strategic Deployment Document

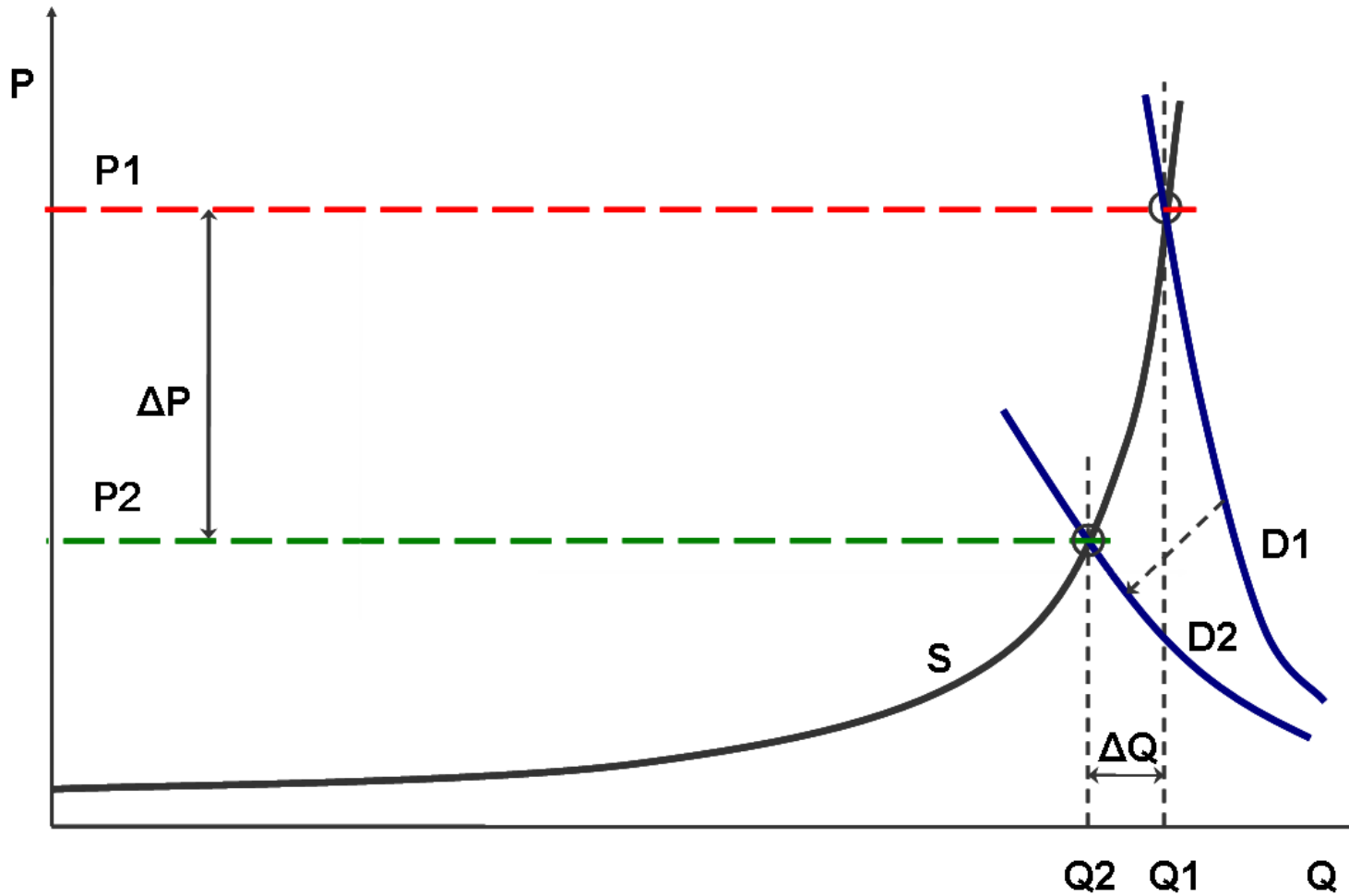
MVV Energie – Mannheim-Wallstadt

PV révén termelt helyi energia a napközbeni mosógép üzemeltetéshez

Ennyit tesz az ϵ

Válságos jövő?

- Magas tőkeköltségek
- Emelkedő tarifa díjak
- Csökkenő kereslet és lassuló növekedés
- Pánikroham reakciók

- Korábbi ösztönzők hatása
- Jövőbeli ösztönzők
- Szabályozói pozitív attitűd
- Előbb-utóbb beruházás kell
- Megújuló források hatása

Σ: óvatos optimizmus

Lux Research (October 2008):

Smart Power Web USD 42 bn/2008 » 65 bn/2013,

ebből Smart Grid 2,7 bn /2008 » 4,7 bn/2013

Összegzés

- A jelenlegi fejlesztés túlnyomó része extenzív jellegű
- Az intelligens megoldások már keresik a helyüket a rendszer inerciája ellenére
- Még erősen tartja magát a XX. század, de lassacskán (nemsokára viharosan?) átlépünk a XXI. századba

Köszönjük megtisztelő figyelmét !

Business Consulting

DR. DRUCKER GYÖRGY
DIRECTOR

H-1115 BUDAPEST, MOHAI ÚT 3.
TEL.: (+36) 20 942 4410
E-MAIL: EXLIBRIS@T-ONLINE.HU